

Spis treści

Wprowadzenie Henryka Bochniarz, Stefan Krajewski	11
---	-----------

I. Sektorowe programy restrukturyzacji w polskim przemyśle 1992–1997. Próba oceny Adam Lipowski

Wstęp	15
1. Metodologia oceny	16
2. Sytuacja wyjściowa badanych sektorów	17
2.1. Uwagi ogólne	17
2.2. Analiza sektorowa	20
3. Modele aktywności państwa w restrukturyzacji przemysłu	28
4. Sektorowe programy restrukturyzacji w polskim przemyśle w latach 1992–1997	30
4.1. Uwagi wstępne	30
4.2. Historia sektorowych programów restrukturyzacji	33
4.3. Cel nadrzędny, cele operacyjne programów restrukturyzacji oraz narzędzia ich realizacji	35
5. Procesy dostosowawczo-restrukturyzacyjne w analizowanych sektorach 1992–1996	47
6. Ocena sektorowych programów restrukturyzacji	55
6.1. Oceny sektorowe	55
6.2. Podsumowanie	69
7. Rekomendacje pod adresem polityki sektorowej w Polsce	70
7.1. Rekomendacje ogólne	70
7.2. Rekomendacje sektorowe	74

II. Górnictwo węgla kamiennego w Polsce. Ocena stanu aktualnego Andrzej Karbownik

1. Krótki opis sektora	80
1.1. Struktura organizacyjna górnictwa węgla kamiennego	80
1.2. Sprzedaż węgla kamiennego, rynki zbytu	81
1.3. Zatrudnienie w górnictwie węgla kamiennego	82

1.4. Sytuacja ekonomiczno-finansowa górnictwa węgla kamiennego	82
2. Dotychczasowy przebieg restrukturyzacji sektora	83
2.1. Restrukturyzacja sektora w latach 1990-1993	83
2.2. Restrukturyzacja sektora w latach 1994-1995	85
3. Aktualny rządowy program restrukturyzacji sektora	86
3.1. Cele i zadania zapisane w programie	86
3.2. Elementy programu restrukturyzacji	87
3.3. Ocena narzędzi programu	89
4. Restrukturyzacja sektora w aspekcie wymogów i oczekiwań Unii Europejskiej	91
4.1. Traktat o Unii Europejskiej z 1992 r.	91
4.2. Decyzja nr 3632/93/EWWiS Komisji z dnia 28 grudnia 1993 r.	93
4.3. Układ Europejski ustanawiający stowarzyszenie między RP a Wspólnotami Europejskimi	97
5. Podsumowanie i wnioski końcowe	98

III. Ocena programu restrukturyzacji sektora hutnictwa żelaza i stali Jan Brzóska

Wstęp	101
1. Opis sektora hutnictwa żelaza i stali	102
2. Sytuacja rynkowa sektora	106
3. Sytuacja ekonomiczno-finansowa sektora hutnictwa żelaza i stali	111
4. Specyfika sektora hutnictwa żelaza i stali	112
5. Mocne strony i szanse polskiego hutnictwa	113
6. Instytucje zobowiązane do przeprowadzenia restrukturyzacji sektora	114
7. Program restrukturyzacji sektora hutnictwa żelaza i stali	114
8. Planowane działania w ramach założeń restrukturyzacyjnych	117
9. Efekty procesu restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali	123
10. Udział kapitału zagranicznego w restrukturyzacji sektora	127
11. Dotychczasowa i przewidywana polityka restrukturyzacji sektora hutnictwa żelaza i stali wobec wymogów Unii Europejskiej	128
12. Zmiany jakie należałoby przeprowadzić w polityce restrukturyzacji sektora żelaza i stali	129

IV. Ocena programu restrukturyzacji elektroenergetyki Jan Brzóska

Wstęp	135
1. Znaczenie i potencjał sektora	135
2. Specyfika sektora	140
3. Mocne strony i szanse polskiej elektroenergetyki	141
4. Instytucje zobowiązane do przeprowadzenia restrukturyzacji sektora	141
5. Cele programu restrukturyzacji sektora i ocena jego realizacji	142
6. Narzędzia realizacji programu	150
7. Środki finansowe restrukturyzacji programu, uzyskane efekty	152

V. Sektor naftowy Ryszard Cygan

Wstęp	158
1. Podmioty sektora naftowego	160
1.1. Pozyskiwanie ropy naftowej	160
1.2. Przeróbka ropy naftowej	161
1.3. Dystrybucja produktów naftowych	162
2. Rynek produktów naftowych	163
3. Program restrukturyzacji i prywatyzacji sektora naftowego	165
4. Koszty i efekty realizacji programu	167
5. Rola Nafty Polskiej S.A. w realizacji programu	168
6. Podsumowanie i wnioski	170

VI. Przemysł okrętowy Jerzy Bieliński

1. Opis sektora i syntetyczna diagnoza aktualnego stanu ekonomicznego	178
2. Celowość istnienia sektora w przyszłej strukturze gospodarki	181
3. Specyfika sektora uzasadniająca ingerencję państwa w funkcjonowanie i udział w programie restrukturyzacji sektora	182
4. Instytucje zobowiązane do przeprowadzenia restrukturyzacji sektora	183
5. Program restrukturyzacji sektora realizowany w latach 1991–1992. Cele, zakres i skutki jego realizacji	184
6. Konieczność wypracowania rozwoju strategii sektora okrętowego	191

VII. Restrukturyzacja rolnictwa *Marian Brzóska*

1. Specyfika sektorowa	198
2. Potencjalne atuty rolnictwa	200
3. Instytucje restrukturyzacji	201
4. Udział kapitału zagranicznego w restrukturyzacji sektora	205
5. Prywatyzacja ziemi i przekształcenia struktury agrarnej	206
6. Prywatyzacja przemysłu rolno-spożywczego	208
7. Konieczne zmiany	210

VIII. Koncepcja obszarów „wysokiej szansy” w polityce przemysłowej. Próba oceny *Adam Lipowski*

1. Geneza i rozwój koncepcji	215
2. Ocena koncepcji obszarów „wysokiej szansy”	219
3. Wnioski	224

IX. Rekomendacje w zakresie selekcji i wspierania sektorów przyszłościowych i polityki sektorów tradycyjnych *Adam Noga*

1. Próba kształtowania zmian strukturalnych w teorii i praktyce gospodarki polskiej	226
1.1. Deklaratywny charakter programów restrukturyzacyjnych w Polsce po II wojnie światowej	226
1.2. Próba rozstrzygnięcia sporu o zasadność tworzenia i wdrażania programów restrukturyzacyjnych na szczeblu władz publicznych	229
2. Metodologia identyfikowania rozwojowych części gospodarki	239
2.1. Wybór kryteriów i stopni agregacji analizy zmian strukturalnych	239
2.2. Metody oceny szans rozwojowych branż	244
2.3. Propozycje oceny szans rozwojowych par: produkt-przedsiębiorstwo	248
3. Programy działań strukturalnych	251
3.1. Założenia ogólne	251
3.2. Programowe podejścia do produktów znajdujących się w fazach I i II cyklu życia	252
3.3. Programy rozwoju produktów w fazach II i IV cyklu życia produktu	255
3.4. Programy przekształcenia produktów z fazy V do VI	257
Aneks nr 1. Ocena szans rozwojowych polskich wyrobów do 2005 r.	260

X. Zmiany w strukturze produkcji przemysłowej w okresie ożywienia gospodarczego

w latach 1993–1995 *Andrzej Karpiński, Stanisław Paradysz*

Wstęp	273
1. Dynamika i zmiany struktury produkcji przemysłowej w ujęciu tradycyjnym	273
2. Dynamika i zmiany struktury produkcji przemysłowej w ujęciu analitycznym	277
2.1. Dynamika i zmiany struktury popytu na dobra przemysłowe	277
2.2. Dynamika i zmiany strukturalne produkcji według finalnego przeznaczenia wyrobów	279
2.3. Dynamika i zmiany strukturalne produkcji w obszarach problemowych (Obszary strategiczne i wrażliwe)	283
2.4. Dynamika i zmiany strukturalne produkcji według wielkości przedsiębiorstw	285
2.5. Dynamika i zmiany strukturalne produkcji według form własności	286
3. Wnioski	287

XI. Zmiany strukturalne w przemyśle i rolnictwie Unii Europejskiej

Zofia Wysokińska

Wstęp	291
1. Zmiany strukturalne w produkcji rolnej i przemysłowej . . .	292
2. Zmiany strukturalne w eksporcie zewnętrznym Unii Europejskiej w zakresie towarów rolnych i przemysłowych .	294
3. Zmiany strukturalne w imporcie zewnętrznym Unii Europejskiej w okresie 1990–1995	296
4. Zmiany strukturalne w bilansie handlowym Unii Europejskiej oraz w konsumpcji rzeczywistej	297
5. Podsumowanie	299

XII. Kapitał zagraniczny jako czynnik zmian strukturalnych w gospodarce polskiej *Janina Witkowska*

Wstęp	308
1. Ocena zmian strukturalnych w gospodarce polskiej w latach 1990–1996	308
2. Napływ kapitału zagranicznego do gospodarki polskiej – skala zjawiska i struktura gałęziowa	311

3. Technologiczne efekty zewnętrzne z tytułu napływu kapitału zagranicznego	315
---	-----

XIII. Stan zaawansowania i perspektywy prywatyzacji polskiej gospodarki *Christine Bogdanowicz-Bindert, Jan Czekaj*

Wstęp	326
1. Charakterystyka modelu prywatyzacji polskiej gospodarki	327
1.1. Podstawowe cechy polskiego modelu prywatyzacji	327
1.2. Struktura polskiego modelu prywatyzacji	329
2. Ocena tempa prywatyzacji	334
3. Makroekonomiczne skutki prywatyzacji	342
4. Mikroekonomiczne skutki prywatyzacji	362
4.1. Efektywność przedsiębiorstw sprywatyzowanych na tle innych sektorów własnościowych	353
4.2. Efektywność przedsiębiorstw sprywatyzowanych za pomocą różnych metod	355
5. Kapitał zagraniczny w prywatyzacji	357
6. Społeczne postawy wobec prywatyzacji	362
7. Rekomendacje dotyczące prywatyzacji w Polsce	363
7.1. Czynniki determinujące tempo prywatyzacji	363
7.2. Zasoby majątku państwowego	367
7.3. Warunki przyspieszenia prywatyzacji	369
7.4. Program dokończenia prywatyzacji w Polsce	371
8. Podsumowanie	377

XIV. Perspektywy i zadania prywatyzacji w Polsce na najbliższe pięć lat *Barbara Błaszczyk*

Wstęp	379
1. Dylematy prywatyzacji na jej starcie i dziś	381
2. Ramy prawne i instytucjonalne prywatyzacji	386
3. Postęp prywatyzacji	491
3.1. Oddalony rozwój sektora prywatnego	491
3.2. Inwestycje zagraniczne	492
3.3. Prywatyzacja sektora państwowego	495
3.4. Zasoby majątku państwowego do prywatyzacji i obciążające go zobowiązania	401
3.5. Prywatyzacja a zmiany w strukturze własności gospodarki	403
4. Bilans prywatyzacji w Polsce	404
5. Rekomendacje dotyczące prywatyzacji w Polsce	406

5.1. Pożądana struktura własnościowa gospodarki w perspektywie pięciu lat. Kryteria, które należy uwzględnić przy jej określaniu	406
5.2. Ścieżka dojścia: proponowana strategia prywatyzacji .	410
5.3. Kontynuacja dotychczasowych ścieżek prywatyzacji czy nowe metody?	413
5.4. Proponowane zmiany przepisów	416
5.5. Inne konieczne działania uzupełniające	417

XV. Ocena i rekomendacje Zespołu Zadaniowego ds. Polityki Strukturalnej w Polsce w zakresie programów restrukturyzacji sektorowej i prywatyzacji majątku państwowego

1. Sektorowe programy restrukturyzacji	424
2. Koncepcja obszarów „wysokiej szansy” w polityce strukturalnej	429
3. Prywatyzacja	431